

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N.

2.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 5 Января — 1834 — Wilno. Piątek. 5 Stycznia.

ОФИЦИАЛЬНЫЕ ИЗВѢСТІЯ

Высочайшими Грамотами 6 Декабря Всемило-
стивѣйше пожалованы: Генераль отъ Артиллеріи, На-
чальникъ Артиллеріи 1-й Арміи, Членъ Военнаго Со-
вѣта, Князь *Яшивиль*, Кавалеромъ ордена *Св. Апо-
стола Андрея первозванного*; Генераль-Адъютан-
ту, Полномочному Предсѣдателю Дивановъ Княжествъ
Молдавіи и Валахій, Командующему 6-мъ пѣхотнымъ
Корпусомъ, Генераль-Лейтенанту *Киселеву*, алмаза-
ми украшенные знаки ордена *Св. Благовѣрнаго Ве-
ликаго Князя Александра-Невскаго*; Генераль-Лей-
тенантъ, Начальникъ 5-й пѣхотной дивизіи *Шнег-
манъ 1-й*, Кавалеромъ ордена *Св. Равно-Апостоль-
наго Князя Владимира 2-й степени*. — Кавалерами
ордена *Св. Станислава 2-й степени*: Генераль-Ма-
іоры: Командиръ 2-й бригады 9-й пѣхотной дивизіи
Мартыновъ; Командиръ 2-й бригады 4-й пѣхотной
дивизіи *Пуцинъ 2-й*; Дѣйствительные Статскіе Совѣ-
тники: Перемонімейстеръ Князь *Юсуповъ*, и Попе-
читель Кіевскаго Учебнаго Округа *фонъ Бракке*;
Полковники: Исправляющій должность Начальника
Штаба Артиллеріи Дѣйствующей Арміи *Везакъ*, Ко-
мандиръ Костромскаго Егерскаго полка *Вышковскій*
2-й, и Командиръ Симбирскаго Егерскаго полка *фонъ*
Кауфманъ. (Р. И. и С. В.)

— Высочайшимъ Приказомъ 20 Декабря, увольня-
ются отъ службы: за ранами, Состоящій по Кавалеріи
Генераль-Лейтенантъ Князь *Вадбольскій 1-й*, съ мун-
диромъ и пенсіономъ полного жалованья. Состоя-
щій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Эмме 1-й* и *Пы-
шинскій*, оба съ мундирами и пенсіонами, первый
полнаго оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Дека-
бря 1827 года, а послѣдній полнаго жалованья. (Р. И.)

— Въ Высочайшемъ Указѣ, даннымъ Правитель-
ствующему Сенату 22 Ноября, изображено: „Со вре-
мени изданія Манифеста 17 Іюля 1812 года, о выда-
чѣ привилегій на разныя изобрѣтенія и открытія въ
искусствахъ и ремеслахъ, быстрые успѣхи отече-
ственной промышленности и мануфактурной дѣятельности
въ Государствѣ, указали необходимость въ дополненіи
сего первоначальнаго постановленія.

Къ отвращенію произходившихъ отъ того затруд-
неній, поручали Мы Министрамъ Финансовъ и Вну-
треннихъ Дѣлъ составить проектъ новаго, во всѣхъ
отношеніяхъ болѣе удовлетворительнаго, по настоя-
щему предмету закона, который, бывъ основанъ на
началахъ помянутаго Манифеста, согласовался бы и
съ направленіемъ народной предпріимчивости и съ
видами Государственной пользы.

Утвердивъ нынѣ составленное Министрами и Го-
сударственнымъ Совѣтомъ разсмотрѣнное положеніе
о привилегіяхъ, Мы препровождаемъ оное въ Пра-
вительствующій Сенатъ, П о в е л я я къ приведенію
положенія сего въ исполненіе сдѣлать надлежащее
распоряженіе.“

Указы Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ
Г. Военнаго Министра, что, по ходатайству Полно-
мочнаго Предсѣдателя Дивановъ и Командующаго вой-
сками въ Княжествахъ Молдавіи и Валахій, Генераль-
Адъютанта *Киселева*, о производствѣ состоящему въ
4 Уланской Дивизіи Аудитору 13 класса *Михайлову*,

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

Przez Najwyższe Dyplomata pod dniem 6 Gru-
dnia Najłaskawiej mianowani: Jenerał Artylleryi, Na-
czelnik Artylleryi 1szej Armii, Członek Rady Wo-
jenney, Xiążę Jaszwil, Kawalerem orderu *S. Andrze-
ja Apostoła 1go wezwania*; Jenerał-Adjutant, Peł-
nomocny Prezydent Dywanów Xiąztw Mołdawii i Wo-
łoszczyzny, Dowódzący 6tym Korpusem Piechoty, Je-
nerał-Porucznik *Kisielew*, udarowany brylantowemi zna-
kami orderu *S. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia*
Alexandra Newskiego; Jenerał-Porucznik, Naczelnik
3ciej dywizyi pieszey, *Stegmann 1szy*, Kawalerem or-
deru *S. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza*
2go stopnia. — Kawalerami orderu *S. Stanisława 2go*
stopnia: Jenerał-Majorowie: Dowódzca 2giej Brygady
4tej Dywizyi pieszey *Martyncow*; Dowódzca 2giej bry-
gady 4tej dywizyi pieszey *Puszczyn 2gi*; Rzeczywi-
ści Radzcy Stanu: Mistrz obrzędów Xiążę *Jusupow* i Ku-
rator Kijowskiego Edukacyynego wydziału *von Bradke*;
Półkownicy: Sprawujący Urząd Naczelnika Sztabu Ar-
tylleryi Armii działający *Bezak*, Dowódzca Kostrom-
skiego Pułku Strzelców *Wyszowski 2gi*, i Dowódzca
Simbirskiego pułku Strzelców *von Kauffman*. (R. I. i G. S.)

— Przez Naywyższy rozkaz dzienny 20 Grudnia u-
walniają się ze służby: z przyczyny ran, Liczący się
w Kawalerii Jenerał-Por. Xiążę *Wadboldski 1szy*, z mun-
duren i pensją zupełney gaży; Liczący się w Armii:
Jenerałowie-Porucznicy *Emme 1szy* i *Pysznicki*, oba
z mundurami i pensjami, pierwszy zupełnego wyzna-
czenia podług ustawy 6 Grudnia 1827 roku, a ostatni
zupełney roczney płacy. (R. I.)

— W Naywyższym Ukazie do Rzządzającego Senatu
pod 22 Listopada wyrażono: „od czasu wydania mani-
festu 17 Lipca 1812 roku, o wydawaniu przywilejow
na różne wynalazki i odkrycia w sztukach i rzemio-
słach, szybkie postępy krajowego przemysłu i rękó-
dzielniczey czynności w Państwie, wskazały koniecz-
ność dopełnienia tego pierwiastkowego postanowienia.

Dla nprzätnienia wynikłych ztąd trudności, poru-
czyliśmy Ministrom Skarbu i Spraw Wewnętrznych,
ulożyć projekt nowego, we wszystkich wzglęдах wię-
cey zadosyć czyniącego, w obecnym przedmiocie pra-
wa, któreby, będąc oparte na zasadach pomienionego
Manifestu, zgadzało się i z kierunkiem narodowey przed-
siębierliwości i z widokami pożytku Państwa.

Utwierdziwszy teraz ułożone przez Ministrów i
przez Radę Państwa rozpatrzone postanowienie o przy-
wilejach, przesyłamy je do Rzządzającego Senatu, Rozka-
zując około przywiedzenia postanowienia tego do wy-
konania, uczynić należyte rozporządzenie.”

Ukazy Rzządzającego Senatu.

Rządzający Senat słuchali Raportu P. Wojennego
Ministra, że za staraniem Pełnomocnego Prezydenta
Dywanów i Dowódzącego wojskami w Xiąztwach Moł-
dawii i Wołoszczyźnie, Jenerał-Adjutanta *Kisielewa*,
o wydawaniu zostającemu w 4tej dywizyi Ułanów Au-
dytorowi 13tej klasy *Michajłowu*, za sprawowany

что обь оной, какъ видно изъ отношенія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, сообщено отъ него Г. Министру Финансовъ для зависящихъ распоряженій по предмету назначенія суммъ для определенныхъ пособій и дано знать Начальникамъ Губерній, въ первомъ разрядѣ поименованныхъ, а равно Губернаторамъ Таврическому и Тамбовскому, къ надлежащему съ ихъ стороны исполненію. Декабря 12 дня 1833 года. (По 1-му Департаменту.)

„Государственный Совѣтъ въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ возникшій по частному дѣлу вопросъ: родовымъ или благопріобрѣтеннымъ имѣніемъ почитать возведенныя зданія владѣльцемъ на землѣ родовой? въ разрѣшеніе оного положили изъяснить, что всякаго рода зданія и постройки, возведенныя владѣльцемъ въ селеніи или въ городѣ, но на землѣ, дошедшей къ нему по наслѣдству, а не лично имъ пріобрѣтенной, почитаемы быть должны имѣніемъ родовымъ.“ На ономъ мнѣніи написано: „ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО, воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта по вопросу: какимъ имѣніемъ почитать возведенныя зданія владѣльцемъ на землѣ родовой? Высочайше утвердить соизволили и повелѣли исполнить. Подписаль: Предсѣдатель Государственного Совѣта Князь В. Козубей. 19 Октября 1833 года. (Декабря 11 дня 1833 года.) (По Временному Общему Собранію.) (С. В.)

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

— М о с к в а . —

Вчера, 11 Декабря, Большой Петровскій Театръ былъ свидѣтелемъ великолѣпнаго и трогательнаго зрѣлища, торжества благоговѣйной любви народа Русскаго къ Царю Русскому. Мы такъ полны еще впечатлѣній, оставленныхъ въ насъ симъ достопамятнымъ вечеромъ, что можемъ только наслаждаться ими, не осмѣливаясь брать на себя трудную обязанность быть ихъ истолкователями. Между тѣмъ сѣе самая полнота невольно понуждаетъ насъ поѣлѣться избыткомъ ощущаемаго наслажденія, на которое безъ сомнѣнія отзовутся искреннимъ сочувствіемъ всѣ сердца истинно Русскія.

Кто не знаетъ пѣсни: *Боже Царя храни!* возглашаемой среди торжественныхъ празднествъ, въ минуты благоговѣйнаго восторга добрыхъ сыновъ Отечества и вѣрныхъ слугъ Государя? Слова ея, написанныя Жуковскимъ, у каждаго на устахъ и въ сердцахъ: звуки сроднились съ душою и слухомъ. Но, къ сожалѣнію, ихъ мелодія, имѣющая для насъ столь высокое значеніе, не наша кровная, не Русская. Она привезена къ намъ изъ чужихъ краевъ, изъ-за моря. Это не что иное, какъ отголосокъ известной народной пѣсни въ Англіи: *God save the King!* Первоначальнымъ изобрѣтателемъ ея словъ и мотива считаютъ одного Генрика Клара (Clarey), жившаго около половины прошлаго столѣтія, который, если вѣрить преданіямъ, при весьма счастливомъ расположеніи къ музыкѣ, былъ совершенно не свѣдущъ въ ея правилахъ, такъ что долженъ былъ обратиться, по однимъ, къ Докт. Гарригтоу въ Батъ, а по другимъ, къ Христофору Смиту, писцу знаменитаго Генделя, дабы дать правильную форму звукамъ, въ коихъ невольно и безотчетно излилась душа его. Вѣроятно, сѣе послѣднее преданіе было причиною мнѣнія, существующаго доселѣ между некоторыми, будто мелодія сей пѣсни принадлежитъ самому Генделю. Въ первый разъ она явилась публично, на театральномъ сценѣ, около 1745 года, когда вылазка Претендента на Шотландскіе берега въ народѣ тѣмъ болѣе усилила энтузіазмъ къ царствующей Династіи; и съ тѣхъ поръ она сдѣлалась любимой пѣсней Британцевъ. Лучшие художники занимались ея обработкою и усовершенствованіемъ, особенно Бахъ и Коцвара: но первоначальный мотивъ ея остался неизмѣннымъ, даже приеомъ, во всѣхъ новѣйшихъ передѣлкахъ, одинъ и тотъ же. Известно, какъ глубоко вѣдѣрилась сѣя пѣсня въ нравы и обычаи Англичанъ всѣхъ сословій. На великолѣпныхъ праздникахъ лордовъ и веселыхъ пирушкахъ алдермановъ, послѣ блистательнаго спектакля въ Ковент-Гарденѣ или Дрюри-Ленѣ и послѣ простаго народнаго игрища въ бѣдномъ мѣстечкѣ, удовольствіе считается не совершеннымъ, если нѣтъ любимыхъ звуковъ: *God save the King!* У насъ въ Россіи пѣсня сѣя сдѣлалась известною особенно послѣ словъ Жуковскаго, кои такъ прилипли по сердцу Русскимъ, что, не смотря на чужеземный мотивъ, сдѣлались у насъ также народными, также любимыми. Но — будемъ откровенны — честь великой Имперіи требуетъ, чтобы на пространство ея, занимающемъ седьмую часть земнаго шара, милліоны, совокупленные единымъ чувствомъ любви и преданности къ единой самодержавной Главѣ, ими управляющей, выражали сѣе высокое чувство своими, незамѣшан-

ковано переѣзъ П. Министровъ Скарбу, въ целу належащихъ распоряженій въ взглядѣ назначенія summъ на означенное вспоможеніе и дано знать Начальникамъ Губерній, въ первомъ шерегу wymienionych, oraz Gubernatoromъ Tauryckiemu i Tambowskemu, dla należącego z ich strony wypełnienia. Dnia 12 Grudnia 1833 roku. (z 1go Departamentu.) (G. S.)

Rada Państwa, na Powszechnémъ Zebraniu, rozważywszy wynikłe z prywatnego interesu pytanie: czy za majątekъ rodowy, lub też za nabyty, uważać należy wzniezione budowle przez właścicieli na ziemi rodowej? dla rozwiązania onego postanowiłъ objaśnić, że wszelkie budynki i przybudowania, wzniezione przez właściciela we wsi lub w mieście, lecz na ziemi, która dostała się jemu przez sukcesyя, nie zaś osobiście przez niego nabytą została, uważane być powinny za majątekъ rodowy.“ Na takowej opinii napisano: „Jego Cesarska Mość opinią, która nastąpiła na Powszechnémъ Zebraniu Rady Państwa, z powodu pytania: za jaki majątekъ uważać należy wzniezione budowle przez właściciela na ziemi rodowej? Najwyżej zatwierdzić raczył i rozkazałъ wypełnić. Podpisałъ dnia 19 Października 1833 roku. Prezydentъ Rady Państwa Xiążę W. Koczubey. (Dnia 11 Grudnia 1833 roku. Z Czasowego Powszechnego Zebrania Sanktpetersburskichъ Departamentów.) (G. S.)

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

— М о с к в а . —

Wczera, d. 11 Grudnia, Wielki Piotrowski Teatrъ był świadkiemъ przepyszного i poruszającego widowiska, tryumfu pełnej głębokiego uszanowania miłości Narodu Ruskiego ku Monarsze Rossyyskiemu. Takъ pełni jesteśmy wrażeń, powziętychъ na tymъ pamiętnymъ wieczorze, iż możemy tylko cieszyć się ichъ zażywaniemъ, nie śmiejącъ przyzywać na siebie ciężkiego obowiązku, byśmy mieli być ichъ tłumaczami. Atoli samo to przepełnienie, mimowolnie pobudza nas do podzielenia się nadmiaremъ doznawanej roskoszy, na hasło której, bezъ wątpienia, odpowiedzą szczerémъ spółczuciemъ, wszystkie serca, prawdziwie Ruskie.

Kto nie zna pѣśni: *Boże zbaw Króla!* głośnieji powtarzanej okrzyki wśródъ uroczystychъ obchodów, w chwili wzniostego uniesienia dobrychъ synówъ Ojczyzny i wiernychъ sługъ PANUJĄCEGO? Wyrazy tekstu jej ułożone przezъ Żukowskiego, u kaźdego w uszachъ i w sercu: dźwięki te spokrewniły się zъ duszą i nchemъ. Mimo to wszakże, nота ichъ pełna dla nasъ takъ wysokiego znaczenia, nie nasza rodzinna, nie jestъ Ruską. Dostała się do nasъ zъ obcychъ krajówъ, zъ morza. Jestъ tylko powtórzoną odgłos znajomej w Anglii pѣśni narodowej: *God save the King.* Za pierwszego wynalazcę słówъ jej i nоты, poczytują pewnego Henryka Clarey, który żyłъ około połowy przeszłego wieku i podługъ zachowanychъ podań, chociaż miałъ przyrodzony dar do muzyki, zupełnie atoli nie znałъ jej prawideł, takъ, iż musiałъ udać się, podługъ jednychъ, do doktora Harringtona w Bath, podługъ innychъ do Krzysztofa Smith, pisarza znakomitego Hendela, by odpowiadającъ prawidłomъ muzyki nadać formę dźwiękomъ, w jakichъ się mimowolnie i nieuczenie dusza jego wylała. Podługъ wszelkiego podobieństwa do prawdy, ostatnie to podanie dało powódъ do mniemania, i dotądъ jeszcze utrzymującego się, jakoby twórcą nоты tej pѣśni byłъ samъ Hendel. Po raz pierwszy dała się ona słyszeć publicznie na scenie teatralnej około r. 1745, kiedy wycieczka Pretendentа na brzegi Szkocyi, tѣmъ bardziej podniosła entuzjazmъ Narodu ku Dynastyi panującej; i od tego czasu stała się ona powszechnie ulubioną pѣśnią Anglików. Celuieysi artyści zajmowali się jej przerobieniemъ i wydoskonaleniemъ, mianowicie Bach i Kocwara; lecz pierwsiotkowa nота, pozostała niezmienną, nawet rytmъ, we wszystkichъ nowychъ przekształceniachъ, tenże się samъ zatrzymałъ. Wiadomo, jakъ głęboko przenikła ona do myśli i obyczajówъ Anglików wszystkichъ stanówъ. Na przepysznychъ godachъ lordówъ i szumnychъ biesiadachъ aldermanów, po okazałychъ widowiskachъ w Cowent-Garden lub w Drury-Lane i po zabawie prostego ludu, w lichemъ jakimъ miasteczku, roszkosh nie jestъ zupełną, jeśli się nie rozlegają ulubione pienia: *God save the King!* U nasъ w Rossyi pѣśń ta stała się powszechnie znajomą, zwłaszcza, gdy do niej ułożyłъ rymy Żukowski, które takъ przypadły do serca Ruskichъ, iż, bezъ względu na zagraniczną nотę, stały się u nasъ podobnie narodowymi i powszechnie lubionymi. Lecz szczerze wyznajemy — Chwała Wielkiego Mocarstwa wymaga, by na przestrzeni jego, stanowiącej siódmą część kuli ziemskiej, miliony, połączone jednѣmъ uczuciemъ miłości i zupełnego poddaństwa, jednej Samowładnej Głowie, nimi rządzącej, wyrażały to wzniostę uczucie, własnymi, nie pożyczonymi dźwiękami, wyrywającymi się zъ

ными звуками, вылившимся из груди Русской, проникнутыми Русским духом! И вот вчера на сцене Большого Петровскаго Театра мы услышали новую Русскую музыку сей песни, сочиненную Г. Львовым. Слова для сей музыки также переданы Жуковским: онъ состоитъ изъ семи стиховъ, коихъ отличное достоинство: простота и краткость.

Только Москва умѣла постичь всю важность появленія новой мелодіи для выраженія чувства, которое въ сердцахъ Русскихъ никогда не состарѣется. Съ ранняго утра все билеты въ Театръ, были расхвачены: приливъ желающихъ былъ неимоверный, такъ что Дирекція нашла принужденную, для удовлетворенія несметной толпы опоздавшихъ, въ тоже время объявить повтореніе пѣсни къ будущему четвергу. Давали два водевиля: Русскій и Французскій. Пѣсня была вставлена въ дивертисманъ. Не смотря на то, что оба первыя пѣсы любимы публикою, ихъ слушали безъ особеннаго участія. Ожиданіе было главнымъ, господствующимъ чувствомъ. Наконецъ поднялась занавѣсь и огромная сцена театра, предъ глазами зрителей, наполнилась великолѣпною группою, простиравшеюся до четырехъ-сотъ чело-вѣкъ. Кромѣ пѣцовъ и пѣвицъ, вся Русская драматическая труппа, Театральная Школа, однимъ словомъ все, что имѣло голосъ, что могло пѣть, соединилось и составило собою хоръ необычайный, единственный. Къ полному оркестру театра присоединена была полковая музыка и оркестръ хроматическій (изъ трубачей). При первомъ ударѣ невольное влеченіе заставило всѣхъ зрителей подняться съ мѣстъ. Глубочайшее безмолвіе царствовало всюду, пока Г. Бантышевъ своимъ звонкимъ, чистымъ голосомъ, пѣлъ начальное соло. Но когда въ слѣдъ за тѣмъ грянулъ громъ полнаго оркестра, когда въ тоже мгновеніе слилась съ нимъ вся дивная масса поющихъ голосовъ, единогласное: ура! вырвавшееся въ одно мгновеніе изъ всѣхъ устъ, потрясло высокіе своды огромнаго зданія. Громъ рукоплесканій заспорилъ съ громомъ оркестра... Все требовало повторенія... И снова раздались тѣ же клики, тѣ же рукоплесканія!... Казалось, одна душа трепетала въ волнуемой громадѣ зрителей. То былъ кличъ Москвы, кличъ Россіи!

Благословенна страна, гдѣ тысячи сердецъ и тысячи устъ такъ дружно отзываются на Имя Царское! Какую великолѣпную перспективу! должно открывать для ней сіе благодатное слияніе всѣхъ душъ въ единомъ чувствѣ, составляющемъ единственную опору и ручательство благоденствія народовъ! *Боже Царя храни!* этотъ кличъ останется на всегда призывнымъ кликомъ Россіи на путь къ совершенству и славы! И доколь никакая враждебная сила не прикоснется къ ней, доколь изъ груди вѣрныхъ чадъ ея будетъ вырываться, въ восторгъ истиннаго одушевленія, сія торжественная пѣсня:

Боже, Царя храни!
Сильный, Державный,
Царствуй на славу намъ,
Царствуй на страхъ врагамъ,
Царь Православный!
Боже, Царя храни! (Молва)

Гельсингфорсъ, 8 (20) Декабря,

Въ городѣ Гельсингфорсѣ, имѣвшемъ, нѣсколько лѣтъ тому, только до 4,000 жителей, нынѣ, по назначеніи сего города главнымъ городомъ Финляндіи, и по перемѣщеніи сюда всѣхъ Правительственныхъ мѣстъ и Университета, считается жителей до 13,000. Сіе умноженіе народонаселенія, особенно въ образованномъ классѣ, скоро возбудило желаніе, увеличить число великолѣпныхъ зданій сего города еще однимъ, назначеннымъ для городскихъ собраний, происходившихъ доселѣ въ Ратгаузской залѣ, которая имѣетъ весьма ограниченное помѣщеніе. Новое огромное зданіе, по плану искуснаго Интенданта *Энгеля* возведенное, недавно окончено, и составляетъ главное украшеніе города со стороны гавани. Оно построено на акціяхъ, коихъ Его Величество Государь Императоръ соизволилъ взять на 20,000 рублей. Бысокоторжественный день Тезоименитства Его Императорскаго Величества назначенъ былъ для открытія балныхъ комнатъ сего зданія.

По утру въ сей радостный для всѣхъ вѣрно-подданныхъ день собрались Г. Члены Сената, Генералы, Штаб-и-Оберъ-Офицеры и Гражданскіе Чинovníки у Исправляющаго должность Генераль-Губернатора, Генераль-Лейтенанта *Теслева*, для принесенія ему, какъ Намѣстнику Монарха, искреннѣйшихъ поздравленій. Потомъ совершенно молебствіе какъ въ Греко-Россійской, такъ и въ Лютеранской церкви Лейб-Гвардіи Финскаго Стрѣльцоваго батальона. Церковный парадъ состоялъ изъ 200 чело-вѣкъ, расположеннаго здѣсь 16-го Флотскаго экипажа. Въ два часа Генераль-Лейтенантъ *Теслевъ* угощалъ

пѣрси, пржеятыхъ духомъ Руским! I ото вчзора, на сценіе Великого Театру Piotrowskiego, слышелимы нову музыка Руску, до тей пѣсни уложону пржез Р. *Lwowa*. Wiersze textu do tей музыки, zostaly takze przerobione пржез *Zukowskiego*: skladyaja sie one z siedmiu rymow, ktorych celnieyszymi przymioty sa prostota i krotkosc.

Sama tylko Moskwa potrafiła. poznać całą wagę ukazania się nowej nuty dla wyrażenia uczucia, które w sercach Russkich nigdy się nie zestarzeje. Z nastaniem poranku wszystkie bilety do teatru zostały roschwycone, napływ ubiegających się o nie był do nieopisania, tak, iż dyrekcya uyrzała się przymuszona, dla zaspokojenia niepoliczonego tłumu tych, co się opóźnili, zapowiedzieć w tęż chwilę, powtórzenie pѣśni w przyszły Czwartek. Przedstawiano dwa wodewille: Rossyyski i Francuzki — Pѣśń stanowiła część divertissementu. Mimo to, że obie pierwsze sztuki upodobane były przez Publiczność, nie obudziły atoli wyrażonego interesu. Oczekiwanie było głównym, panującym uczuciem. Nakoniec podniesiono zasłonę i ogromna scena teatru, przed oczyma widzów napełniła się wspaniałą grupą, wynoszącą do czterech set osób. Oprócz śpiewaków i śpiewaczek, całe zgromadzenie dramatyczne aktorów Rossyyskich, szkoła teatralna, słowem: wszystko, co głos miało, co mogło śpiewać, połączyło się w jedno i utworzyło chór niezwyčajny, jedyny w swoim rodzaju. Do zupełnej orkiestry teatru, przyłączono muzykę półkową i orkiestrę chromatyczną (z trębaczami). Na pierwszy akkord, mimowolne poruszenie podniosło wszystkich z miejsc widzów. Najgłośniejsze milczenie rozciągnęło się wszędzie, dopóki P. *Bantyśzew* swym dźwięcznym, czystym głosem, śpiewał początkowe solo. Lecz gdy wnet za nim, rozległ się odgłos licznej orkiestry, gdy w tęż chwilę z nim się złąła cudna nad podziw masa śpiewających głosów, społem wykrzyknione *ura!* wylatujące w jednym mgnieniu ze wszystkich ust, wstrząsnęło wysokie sklepienia ogromnego gmachu. Ogłuszający huk okłasków, spierał się z odgłosem piorunującej orkiestry... Wszyscy żądali powtórzenia... I znów rozległy się też okrzyki, też same okłaski!... Zdawało się, iż jedna dusza, drgała w poruszonym jakby falami tłumie widzów. Był to okrzyk Moskwy, okrzyk Rossyi!

Błogosławiony kraj, gdzie tysiące serc i tysiące ust, tak łącznemi bzmia odgłosy, na imię Cesarza! Jak niezrównaną perspektywę, winne dlań otwierać, to pomysłnej wróżby zlanie się wszystkich dusz w jednym uczuciu, stanowiącém jedyne przedmurze i rękojmią szczęśliwości narodów. *Boże Króla zachowaj!* Okrzyk ten na wieki pozostanie głosem, przyzywającym Rossyę, na drogę ku doskonałości i sławie! I dopóty żadna siła nieprzyjacielska tknąć się jej nie ośmieli, dopokąd z piersi wiernych jej synów, nie przestanie wyrwać się, w uniesieniu prawdziwego zapału, owa pѣśń tryumfu.

Boże, Króla zachowaj!
Silny, Potężny,
Rządź nami ku sławie,
Ku wrogów obawie,
Królu Prawowierny!
Boże, Króla zachowaj. (Wieść.)

Helsingfors dnia 8 (20) Grudnia.

W mieście Helsingforsie, które przed kilką laty miało tylko 4,000 mieszkańców, teraz po jego przeznaczeniu na główne miasto Finlandyi, oraz po przeniesieniu tu wszystkich miejsc Rządowych i Uniwersytetu, liczy się mieszkańców do 13,000. Ten wzrost ludności, szczególnie w oświeczonej klasie, rychło obudził życzenie, powiększyć liczbę okazałych budowli tego miasta, jeszcze jedną, przeznaczoną na szlachetne zgromadzenia, które się odbywały dotąd w sali ratuszowej, która ma bardzo mało miejsca. Nowy wielki gmach, wedle planu znajomego Intendenta *Engela* zbudowany, niedawno został ukończony, i stanowi główną ozdobę miasta ze strony przystani. Wystawiony został przez akcyę, ktorych Najjaśniejszy Pan raczył wziąć na 20,000 rubli. Wysoce uroczysty dzień Imienin Jego Cesarzowskiej Mości, przeznaczony był dla otwarcia balowych pokojów tego gmachu.

Zrana, w tym dniu radośnym dla wszystkich wiernych poddanych, zebrali się PP. Członkowie Senatu, Jenerałowie, Sztabs i Ober-Oficerowie, oraz Cywilni Urzędnicy, u Sprawującego obowiązki Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Porucznika *Tieslewa*, dla złożenia mu, jako Namiestnikowi Monarchy, nayszczerszych powinszowań. Potem odbyło się nabożeństwo, tak w Greko-Rossyjskiej Cerkwi, jako też w Luterskim Kościele Leyb-Gwardyi bataljonu Finlandzkich Strzelców. Kościelną parady składało 200 żołnierzy konsystującego tu 16go Flotnego ekipażu. O drugiey, Jenerał-Porucznik *Tieslew*, przyjmował zaproszone przez się znakomitsze osoby wytwornym obiadem, podczas którego wznoszone

приглашенныхъ имъ важнѣйшихъ особъ богатымъ обѣдомъ, за коимъ Его Превосходительствомъ предложены были тосты за здравіе Его Величества Государя Императора, Ея Величества Государыни Императрицы, Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича и Великаго Князя, и всего Императорскаго Дома.

Вечеру весь городъ былъ иллюминированъ, причемъ особенно отличались Сенатъ, Генераль-Губернаторскій домъ, Университетъ, Ратгаузскій домъ, Финскіе и Русскіе казармы, и новое зданіе благородныхъ собраний. — Въ семь часовъ вечера начался балъ. Въ фондъ большой залы представлялся зрѣнію на эстрадѣ, покрытый алымъ сукномъ, бюстъ возлюбленнаго Монарха, надъ онымъ вензеловое изображение имени Его Величества, обведенное лавровыми и дубовыми листьями и осѣянное славою; — сверху парилъ Русскій двуглавый Орелъ съ гербомъ Финляндіи въ щитѣ. На четырехъ пилястрахъ по обѣимъ сторонамъ бюста изображены были гербы осьми Губерній Великаго Княжества. — Все сіе, при ослѣпительномъ свѣтѣ поставленныхъ предъ бюстомъ четырехъ великолѣпныхъ канделябровъ и прекрасныхъ люстръ, представляло величественный видъ, и когда при появленіи Генерала Теслева, который, съ сопровождавшими его особами, остановился предъ бюстомъ, съ хоровъ загрмѣлъ звукъ трубъ, тогда общее чувство благоговѣнія объяло присутствующихъ, какъ бы видѣли предъ собою самаго возлюбленнаго Отца Отечества съ Его твердостью и кротостью. Веселые танцы, въ коихъ участвовали и старшія лица, занимали пріятные часы до ужина. — Предъ десертомъ предложень былъ тостъ за здравіе Августѣйшаго Виновника сего праздника. Троекратное восклицаніе, ура! было отвѣтомъ радостнаго общества; потомъ, въ смежной залѣ, пѣты были избранными голосами, съ аккомпаниментомъ четырехъ валторнъ, стихи, на сей случай сочиненные (на голосъ: Боже, храни Царя). Хоръ повторился почти всѣми сидѣвшими за столомъ, между коими роздано было 400 печатныхъ экземпляровъ сихъ стиховъ. Сочинители оныхъ Магистры Лилле и Рунебергъ, оба извѣстны, какъ счастливые стихотворцы. — Особы, управлявшія пѣніемъ, были мужчины, дамы и дѣвчонки изъ первыя классовъ. Впечатлѣніе, произведенное сердечными выраженіями стиховъ и удачнымъ пѣніемъ, обнаружилось въ слезахъ умиленія и слабыхъ трепетъ хора; — при окончаніи пѣнія, раздались еще разъ, какъ-бы отъ внутреннего побужденія, многократное ура при звукахъ трубъ. Наружный блескъ и сердечная радость ознаменовали сіе вождѣльнице торжество. (С. П. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ 23 Декабря.

Нынѣ въ полдень Король лично открылъ обѣ палаты; Его Величество съ симъ намѣреніемъ отправился въ 12½ въ экипажъ чрезъ *Pont-royal* и *Quai d'Orsay* во дворецъ палаты депутатовъ, въ сопровожденіи одного отряда конной національной и муниципальной гвардіи и трехъ эскадроновъ кирасировъ, драгунъ и конныхъ жандармовъ. Поелику дождь, начавшійся ночью, непереставалъ: то національная гвардія, которая для церемоніальнаго шествія должна была стоять по обѣимъ сторонамъ дороги отъ Тюльері до дворца Бурбоновъ, была разпущена. Несмотря на дурную погоду, народъ во множествѣ тѣснился на всѣхъ улицахъ, по которымъ ѣхалъ Король, и кричалъ ура. Зала палаты депутатовъ еще задолго до прибытія Короля наполнилась народными трибунами. Тронъ, какъ и прежде стоялъ на томъ мѣстѣ, гдѣ обыкновенно находится бюро президента! Надъ нимъ возвышались трехцвѣтные знамена. Съ обѣихъ сторонъ были поставлены два стула для Герцоговъ Орлеанскаго и Немурскаго. На мѣстахъ ближайшихъ Трону сидѣли Министры, Маршалы и Члены Государственнаго совѣта. Перы заняли два послѣднія отдѣленія съ правой стороны; прочія были наполнены Депутатами, которыхъ собралось значительное множество. Въ самомъ исходѣ 12 часа явилась Королева въ сопровожденіи Принцессы и молодыхъ Принцевъ и заняла мѣсто прямо противъ трона, въ особенной ложѣ. Нѣсколько минутъ спустя громъ пушекъ возвѣстилъ прибытіе Короля. Депутаты Перовъ и Палаты Депутатовъ выпили къ нему на встрѣчу и сопровождали его въ залъ. Его В-во Король въ мундирѣ національной гвардіи! При его появленіи всѣ присутствующіе встали съ своими мѣстами и раздалось громогласное ура. Король взойдя на тронъ, приветствовалъ собраніе, повелѣлъ Перамъ и Депутатамъ занять свои мѣста, и произнесъ слѣдующую рѣчь:

„Г. Перы и Депутаты! Тишина Франціи не была нарушена со времени Вашего послѣдняго засѣданія. Франція наслаждается благодѣтельными плодами порядка и спокойствія. Ремесленники и рабочіе вездѣ получаютъ надлежащее вознагражденіе за труды свои. Граждане, предаваясь спокойно своимъ занятіямъ, полагаются на неизбѣжность нашихъ постановленій и это составляетъ залогъ государственнаго благосостоянія. Ручательствомъ за неприкосновенность личныхъ правъ каждаго, огражденіемъ общихъ выгодъ, равно

были презенъ тосты за здравіе Его Цесарскіей Мошці Найяснѣйшаго Цесаря, Найяснѣйшей Цесарзовей, Его Цесарскіей Высочести Настѣпцы Цесаревича и сего Цесарскаго Дома.

Вечеромъ все місто zostało ошwiecone; чѣмъ najbardziej odznaczali się: Senat, dom Jenerał-Gubernatora, Uniwersytet, Ratusz, Finlandzkie i Rossyyskie Koszary, oraz nowy dom Szlachetnego Zgromadzenia. O siódmej wieczoremъ rozpoczął się bal. W głębi wielkiej sali widać było na podniesieniu, pokrytym sukniem szkarłatnym, popiersie ukochanego MONARCHY, nad niemi cyfra Jego CESARSKIEJ MOŚCI, uwieczniona laurowemi i dębowemi liśćmi i okryta sławą; w górze wznosił się Rossyyski dwugłowy Orzeł z herbem Finlandyi na tarczy. Na czterech pilastrach po obu stronach popiersia wyobrażone były herby osmiu Guberniy Wielkiego Xięstwa. To wszystko przy mocnym świetle postawionych przed popiersiem czterech okazałych kandelabrow i ogromnych zwierciadeł, sprawiało zachwycający widok, i gdy za wejściem Jenerała Tieslewa, który z otaczającemi go osobami zatrzymał się przed popiersiem, z chorów zagrzmiał dźwięk trąb, wtenczas wspólne uczucie uszanowania ogarnęło obecnych, jak gdyby widzieli przed sobą samego ukochanego Ojca Ojczyzny z Jego potęgą i łaskawością. Wesołe tańce, do których należały i starsze osoby, zajęły przyjemnie godziny przed wieczerzą. Przed desертemъ wzniesiony był toast za zdrowie Найяснѣйшаго Соленизанта тей нрочыстости. Trzykrotny okrzyk ура! był odpowiedzią wesołego towarzysstwa; potem w przyległej sali śpiewane były dobrane głosy, z akompaniementem czterech waltorni, wiersze, z tego powodu ułożone (na nótę: *Boże zachowaj Króla*).

Choremъ śpiewali wszyscy siedzący u stołu, między którymi rozdano 400 exemplarzy drukowanych tych wierszy. Autorowie ich, Magistrowie Lille i Runeberg, znani są, jako szczęśliwi poeci. Osobami dyrygującemi śpiewem, byli mężczyźni, damy i panny pierwszego rzędu. Wrażenie, sprawione serdecznemъ wyrażeniemъ wierszy i stosownemъ śpiewaniem, dały się widzieć we łzachъ słodkiego wzruszenia i słabym drżeniu choru; przy końcu śpiewu, rozległo się raz jeszcze, jakby z wewnątrz pobudki, huczne ура! przy dźwiękach trąb. Blask zewnętrzny i serdeczna wesołość odznaczały tę pożądaną uroczystość. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA

Paryż 23 Grudnia.

— Dzisiaj w południe zagał Król posiedzenie obu Izb. Tym celemъ udał się o godzinie w pół do iszey po południu powozemъ przez *Pont-Royal* i tamę *d'Orsay* do pałacu Izby Deputowanych. Towarzyszył Monarsze oddziałъ gwardyi konney narodowej i straży mieyskiej wraz z trzema szwadronami kirysyerów, dragonii i ułanów. Z powodu deszczu, który zaczął padać w nocy, a jeszcze nie był ustał, cofniono o godzinie 1stej rozkaz, aby gwardya narodowa stała w szeregachъ do zamku *Tuilleries* do pałacu *Bourbon*. Mimo niepogody lud napętniając wszystkie ulice, którędy Król przejeżdżał, wydawał radośne okrzyki. Co się tyczy sali Izby deputowanych, galerye były napętnione długi czas przed przybyciemъ Monarchy. Tronъ znajdował się podługъ zwyczaju w mieyscu, gdzie jest biuro Prezesa Izby; był ozdobiony trójkolorowemi chorągwiemi; po prawey i lewey stronie stały dwa krzesła dla Xiążąt *Orleans* i *Nemours*. Parowie zajęli dwa ostatnie oddziały prawey strony, a Deputowani w znaczney liczbie napętniali resztę ławek. Nieco przed godziną 1szą przybyła Królowa do oddzielnej loży w towarzystwie Xiężniczekъ oraz młodszych Xiążąt, i usiadła naprzeciwъ tronu. W kilka minutъ później hukъ działъ z domu inwalidów ogłosiłъ przybycie Monarchy. Wielkie deputacje Izbъ Parówъ i Deputowanych, wyszły zarazъ naprzeciwъ Króla, i towarzyszyły mu do sali. Gdy wchodził, wszyscy obecni powstałi, i wydali okrzykъ: *Niech żyje Król!* Monarcha, powitawszy zgromadzenie, i wezwawszy Parówъ i Deputowanych do zajęcia mieysc swoich, nakryłъ głowę i miałъ następującą mowę.

„Mości Panowie Parowie i Mości Panowie Deputowani! Od czasu ostatniego posiedzenia, spokojność Francyi niedoznała przerwy. Francya używa dobrodziejstwъ porządku i pokoju. Usiłowania klasъ przemysłowych i pracujących znajdują wszędzie swoją nagrodę. Obywatele spokojnie trudniący się swemi interesami, polegają na stałości naszychъ instytucy, oraz na wiernemъ ichъ otrzymaniu z mojej strony, a ufność ta jest zakłademъ pomyślności narodowej. Szczęśliwie te wypadki pozyskaliśmy zaręczeniemъ prawъ wszystkich

справедливостію и умѣренностію своей политики достигли мы этой цѣли. Чтобы обезпечить будущность, мы ставимъ твердо держаться прежней системы съ терпѣніемъ и постоянствомъ. Еще необходима неунышная бдительность: люди съ безмысленными страстями, съ преступными замыслами стараются низпровергнуть порядокъ общественный. Мы противопоставимъ имъ ваше благородное содѣйствіе, нашимъ намѣреніемъ: твердость блюстителей справедливости, дѣятельность управленія, мужество и любовь отечеству національной гвардіи и арміи, наконецъ благоразуміе цѣлой націи. Она уже знаетъ изъ опыта, какъ опасны обольщенія тѣхъ, кои подъ видомъ защиты злоумышляютъ на ее свободу. Такимъ образомъ, ММ. ГГ. мы обезопасимъ порядокъ государственнаго устройства и успѣхи цивилизаціи, положимъ конецъ всѣмъ переворотамъ и исполнимъ желанія всей Франціи.

Я благодарю ее за помощь, мнѣ оказанную, за довѣренность и любовь, которою доказательства она мнѣ представила! Съ сердечнымъ движеніемъ встрѣтилъ я оныя въ тѣхъ провинціяхъ, которыя посещалъ. Благодарю Провидѣніе за тѣ блага, коими наслаждается наше отечество и кои общаетъ ему будущность. Вы, ММ. ГГ., будете также поддерживать меня въ моихъ усиліяхъ умножить народное богатство, открывая новые источники для успѣшнаго управленія торговли, ремесла и разпространяя вмѣстѣ съ трудомъ благосостояніе между всѣми классами народа. Я надѣюсь, что новое законопостановленіе о пошлинахъ, которое представитъ свидѣтельство успѣховъ нашей промышленности, выгоды ремесленничества совмѣститъ съ основаніями благоразумной свободы, которымъ слѣдуютъ всѣ просвѣщенныя правительствѣ. Народное образованіе при вашемъ содѣйствіи получило благотворное направленіе. Законы, касательно финансовъ и тѣ, которые потребны для исполненія заключенныхъ договоровъ, вскорѣ будутъ вамъ предложены. Государственные доходы улучшаются, и все предвѣщаетъ намъ, что съ умноженіемъ ихъ будетъ возрастать наше благоденствіе. Различныя проекты постановленій, изъ коихъ нѣкоторые уже вамъ извѣстны, будутъ также представлены на разсужденіе. Я имѣю причину надѣяться, что общанія Хартіи, въ теченіи сего засѣданія придутъ въ исполненіе.

„Я почитаю себя счастливымъ, что наши отношенія со всѣми Державами, равно умѣренность въ вашихъ чувствахъ не подають ни малѣйшаго сомнѣнія о сохраненіи всеобщаго спокойствія. Пиринейскій полуостровъ сдѣлался позорищемъ важныхъ событій. Вскорѣ послѣ того, какъ власть Королевы Маріи II восстановлена въ Лиссабонѣ и возобновила свои дипломатическія отношенія съ Португаліею. Въ Испаніи смерть Короля Фердинанда VII доставила престолъ Принцессѣ, его дочери. Я попытался признать Королеву *Изабеллу II*, въ надеждѣ, что сіе скорое признание, равно и тѣ отношенія, въ которыя она вошла съ моимъ правленіемъ и съ правленіемъ Королевы Регентши, будутъ содѣйствовать къ избавленію Испаніи отъ угрожающаго ей внутренняго разстройства. Уже кажется снова водворилось спокойствіе въ провинціяхъ, въ которыхъ вспыхнули мятежи. Во всякомъ случаѣ корпусъ арміи, которому я приказалъ соединиться, ограждаетъ наши границы. Находясь всегда въ тѣсныхъ связяхъ съ Великобританіею, мы можемъ положиться на то, что препятствія, замѣдлющія рѣшеніе окончательнаго трактата между Королемъ Бельгійскимъ и Нидерландскимъ не будутъ болѣе угрожать ни большимъ выгодамъ Бельгіи, ни спокойствію Европы. Въ Швейцаріи возникли на короткое время внутреннія безпокойства, но вскорѣ подавлены благородною твердостію тамошняго правительства. Я попытался оказать ей услугу, которой она могла надѣяться отъ вѣрнаго и безкорыстнаго союзника. Оттоманскому царству угрожали великія опасности. Я старался содѣйствовать скорому восстановленію мира, котораго требовали въ тоже время выгоды Франціи и прочностъ политическаго порядка дѣлъ всей Европы. Охраненіе сего послѣдняго и впредь будетъ составлять мою заботу. Обстоятельства, о которыхъ я говорилъ вамъ, и особенно положеніе Пиринейскаго полуострова, поставляютъ мнѣ въ обязанность привести войско въ такое положеніе, котораго требуетъ безопасность Государства. Окончимъ свое дѣло, ММ. ГГ., Если мы утвердимъ и заставимъ соблюдать общественный порядокъ, и обезопасимъ оный отъ всякаго нарушенія, если оградимъ народныя выгоды и уничтожимъ послѣднія надежды злоумышленническихъ партій: то Франція счастливая и свободная подъ защитою правленія, ею самою основаннаго, безъ всякихъ препятствій помечетъ по проложенному пути къ своему благоденствію. Это лучше изъ моихъ желаній. Вы будете мнѣ содѣйствовать къ совершенному исполненію оного.“

Рѣчь была принята съ единогласнымъ одобреніемъ. Когда вновь избранные Депутаты законнымъ порядкомъ приняли присягу, Великій Хранитель Печати объявилъ открытымъ засѣданіе на 1834 годъ. При кликахъ: *Да здравствуетъ Король!* Ихъ Величества оставили залъ и возвратились въ *Тюльери* также точно, какъ и прибыли.

мешкающихъ, даваніемъ опеки повсѣчнымъ интересамъ, tudzież sprawiedliwością i umiarkowaniem polityki naszej. Dla zapewnienia ich trwałości, dzielnie i cierpliwie trzymać się będziemy tego systemu; ciągła baczność jest jeszcze potrzebną. Nierozsądne namiętności, zabiegi godne kary, usiłują zachwiać porządek towarzyski. Naprzeciw nich stawimy ślachetne wasze współdziałanie, stałość władz sądowych, czynność administracyi, mężstwo i miłość oyczyzny, jakimi tchnie gwardya narodowa i woysko, nakoniec, mądrość narodu, który doświadczenie nauczyło, jak niebezpiecznemі są łudzenia tych, którzy targają się na swobody, pod pozorem ich bronięcia. Tym sposobem, Mości Panowie! zapewnimy sobie zwycięztwo konstytucyynego porządku i postępy cywilizacyi; położymy nareszcie koniec rewolucyom i spełnimy życzenia kraju.

„Dziękuję Francyi za pomoc, jakiej mi użyczyła; za dowody zaufania i przychylności, jakie mi okazała. Z rozrzewnieniem odbierałem je w prowincyach, które zwiedziłem, i składałem dzięki Opatrzności za dobro, jakiego już oczyznna nasza używa, i za to, które nam jeszcze przyszłość obiecuje. Wspierać oraz WacPanowie będziecie usiłowania moje ku powiększeniu bogactwa narodowego, przez otworzenie nowych źródeł pomysłności dla handlu i przemysłu naszego, i ku rozszerzeniu pracą zamożności między wszystkie klasy mieszkańców. Tuszę sobie, iż nowa uchwała względem ceł, świadczącая oraz o postępach naszę o przemysłu, opiekę należną przemysłowi połączy z zasadami mądrych swobód, jakich trzymać się chcą wszystkie oświecone rządy. Szkoły publiczne otrzymały za przyłożeniem się WacPanów zbawieniny popęd. Prawa skarbowe i potrzebne do uskutecznienia zawartych traktatów, mają być niezwłocznie WacPanom przełożone. Dochody krajowe polepszają się, i wszystko rokuje nam, iż postępować będą w miarę wzrostu pomysłności naszey. Rozmaite projekta do praw, z których kilka już WPanom przełożono, mają również być przedmiotem obrad waszych. Nie bez przyczyny spodziewam się, iż przyrzeczenia ustawy będą ziszczone w ciągu teraźniejszego posiedzenia.“

„Poczytuję się za szczęśliwego, iż mogę WPanom oznajmić, że stosunki nasze ze wszystkimi Mocarstwami, oraz zapewnienia, jakie odbieram względem sposobu ich myślenia, nie każą bynajmniej wątpić o utrzymaniu powszechnego pokoju. Półwysp Pirenejski był widownią ważnych wypadków. Zaraz po przywróceniu rządu Królowej Maryi II w Lizbonie, rozpocząłem znowu dyplomatyczne stosunki nasze z Portugalią. W Hiszpanii zgon Króla Ferdynanda VII powołał na tron Królową córką jego. Pośpieszyłem uznać Królową Izabellę II, w nadziei, iż to prędkie uznanie i stosunki, w jakie wszedł rząd mój z rządem Królowej Rejentki, przyłożą się do uchronienia Hiszpanii od wstrząsnień wewnętrznych, które jej zagrażają. Zdaje się, iż wraca już spokójność w prowincyach, gdzie rokosz wybuchnął. Na wszelki przypadek, korpus woyska, który ściągnąć kazałem, załania granice nasze. Zawsze ściśle sprzymierzeni z Angliją, możemy się spodziewać, iż przeszkody, które jeszcze utrzymują zawarcie ostatecznego traktatu, między Królem Belgików i Królem Niderlandów, nie nadwyręzą już ani wielkich interesów Belgii, ani spokojności Europy. Szwajcarya była krótki czas dotknięta wewnątrz nemi zamieszkami, które jednak wkrótce mądra stałość jej rządu przytłumiła. Nieomieszkałem uczynić jej przystąg, i takich się mogła spodziewać od wiernego i bezinteresownego sprzymierzeńca. Wielkie niebezpieczeństwa zagroziły Państwu Otomańskiemu; usiłowałem przyspieszyć pacyfikacyą, którą jednocześnie interessa Francyi i stałość politycznego porządku rzeczy w Europie nakazywały. Utrzymanie tego porządku będzie i nadal przedmiotem starania mego. Zdarzenia, o których tu namieniłem, a zwłaszcza stan półwyspu Pirenejskiego, włożyły na mnie obowiązok, aby armia była na stopie, jakiej bezpieczeństwo kraju wyciąga. Ukończymy Mości Panowie dzieło nasze, kiedy porządek publiczny będzie mocnym, poważanym i od wszelkiego nadwyrężenia zabezpieczonym; kiedy interessa narodowe doznawać będą tak dzielnej opieki, iż znikną ostatnie nadzieje fakcyi, w tym razie Francya szczęśliwa i swobodna, pod opiekunczą tarczą rządu swego, będzie mogła nareszcie bez przeszkody postępować drogą pomysłności. Takie jest najnubiejsze moje życzenie; dopomożecie mi do zupełnego jego ziszczenia.“

Jednomyślny okrzyk radości nastąpił po tej mowie. Gdy nowo obrani Deputowani wykonali przepisaną przysięgę, Wielki Pieczętnarz ogłosił rozpoczęcie posiedzenia na rok 1834. Wśród okrzyku: *Niech żyje Król.* Oddalił się potem Monarcha z sali, i wrócił do *Tuilleries* w tym samym porządku, iak przybył.